

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Навчально-науковий інститут заочно-дистанційного навчання
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Право (Трудове право. Господарське право)»

на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 4 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Бізнес-економіка»
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Кульчій Олег Олександрович
К.Ю.Н., доц.
доцент закладу вищої освіти

Контактний телефон	+38 (0532) 50-91-71
Електронна адреса	Law.chair@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	он-лайн: електронною поштою, пн-пт 08:00-17:00; консультації в режимі відеоконференції онлайн за графіком проведення консультацій для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання освітніх рівнів бакалавра, магістра ПУЕТ: http://pravo.puet.edu.ua/studinfo.php
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2059

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	полягає у засвоєнні студентами теоретичних знань у сфері правового регулювання трудових та господарських відносин; набутті навичок ведення управлінської діяльності на основі норм та принципів трудового та господарського права
Тривалість	3 кредитів ЄКТС/90 годин (денна форма навчання: лекції 16 год., практичні заняття 20 год., самостійна робота 54 год.; заочна форма навчання: лекції 4 год., практичні заняття 6 год., самостійна робота 80 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Методи навчання – викладення наукового і навчального мультимедійного матеріалу з основних розділів, тем навчальної дисципліни на лекційних заняттях в аудиторії; закріплення, систематизація та узагальнення теоретичних знань, що були отримані студентами під час лекційних занять, позааудиторного опрацювання рекомендованих джерел інформації та представлення результатів самостійної роботи в письмовій формі (навчальне (практичне) завдання, реферат за заданою проблематикою тощо), на практичних заняттях та індивідуальних консультаціях; під час проведення інтелектуальних ігор, диспутів, дебатів.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекційних занять; обговорення теоретичних питань на семінарському занятті; захист домашнього завдання; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК (залік)
Базові знання	Наявність знань з основ правознавства
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу (ПР 1); • застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати (ПР 12); • демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей (ПР 24); • використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність (ПР 18). 	<ul style="list-style-type: none"> • здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (К 1); • здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (К 4); • здатність діяти соціально відповідально та свідомо (К 13); • здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами (К 15).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Трудове право		
Тема 1. Трудове право як галузь у системі права України	Відвідування лекційного заняття; тестування; виконання навчальних завдань.	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття трудового права. 2. Метод трудового права. 3. Система трудового права і система трудового законодавства. 4. Відмежування трудових правовідносин від цивільних, адміністративних, соціально-забезпечувальних правовідносин. 5. Сфера дії норм трудового права. 6. Система науки трудового права і система навчальної дисципліни. <p><i>Скласти термінологічний словник до теми.</i></p> <p><i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i></p> <p>1. Користуючись нормативно-правовими актами, письмово навести по три приклади загальних норм трудового законодавства, які поширюються на всі категорії працівників, і спеціальних правових норм, що врегульовують особливості трудових відносин окремих категорій працівників, а саме: жінок; неповнолітніх; іноземних громадян; осіб з інвалідністю; тимчасових і сезонних працівників; працівників, зайнятих на підприємствах зі шкідливими та важкими умовами праці.</p> <p>2. Розв'язати ситуаційне завдання: На зустрічі колишні однокласники завели розмову про те, на кого з них поширюються гарантії, передбачені трудовим законодавством. Ганна працює сімейним лікарем, Андрій – військовослужбовець, Павло – письменник, Ольга займається програмуванням, зареєстрована як фізична особа-підприємець та працює в ІТ-компанії, Микола має фермерське господарство, Володимир працює економістом на приватному підприємстві, Антон – державний службовець. <i>Якою є сфера дії трудового права? Аргументуйте відповідь з посиланням на чинне законодавство.</i></p>
Тема 2. Правове регулювання зайнятості та працевлаштування	Обговорення теоретичного та практичного матеріалу заняття; тестування; виконання навчальних завдань.	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття зайнятості населення і напрями державної політики у цій сфері. 2. Поняття працевлаштування та його правові форми. 3. Державна служба зайнятості, її права та обов'язки. Правові відносини органів державної служби зайнятості з підприємствами. 4. Правовий статус безробітного. 5. Матеріальне забезпечення на випадок безробіття. 6. Участь підприємств, установ і організацій у реалізації державної політики зайнятості 7. Особливі гарантії працівникам, які втратили роботу у зв'язку зі змінами

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>в організації виробництва і праці</p> <p>8. Працевлаштування випускників закладів вищої освіти. <i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i></p> <p>1. Підготувати доповідь на тему: «Новації законодавства про зайнятість населення на період карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2».</p> <p>2. Розв'язати ситуаційне завдання: На п'ятий день після вивільнення з приватного підприємства за п. 1 ст. 40 КЗпП України інженер Сидоров звернувся до державної служби зайнятості. Він мав стаж 18 років та заробітну плату в розмірі 14500 грн. Зареєструвавши Сидорова як безробітного у місцевому центрі зайнятості, через два тижні йому запропонували посаду інженера на державному підприємстві з посадовим окладом 9000 грн. Сидоров заперечував та вважав, що для нього така пропозиція не буде підходящою. <i>Проаналізуйте ситуацію та надайте правовий висновок. Яка робота вважається підходящою відповідно до Закону України «Про зайнятість населення»?</i></p>
Тема 3. Колективні договори і угоди	Обговорення теоретичного практичного матеріалу занятті; тестування; виконання навчальних завдань.	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Колективні угоди та їх значення у регулюванні трудових відносин. 2. Колективний договір, його сторони та зміст. 3. Колективні переговори з укладення та підписання колективних договорів і угод. 4. Контроль за виконанням колективних договорів і угод та відповідальність за їх порушення і невиконання. 5. Правові засади розробки, укладання та виконання колективних договорів і угод 6. Колективні переговори: предмет, порядок ведення, учасники, їх гарантії. Вирішення розбіжностей під час колективних переговорів 7. Сторони і зміст колективних угод. <p><i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i></p> <p>1. Звернувшись до тексту Генеральної угоди про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2019-2021 роки, провести аналіз (дослідження) фактичного виконання сторонами взятих на себе зобов'язань.</p> <p>2. Розв'язати ситуаційне завдання: Обговорюючи проект колективного договору, представник виборного органу профспілки заперечував включення до проекту колективного договору положення щодо можливості застосування надурочних робіт без попередньої згоди профспілки. Представник роботодавця пояснював, що надурочні роботи застосовуються у різних непередбачуваних ситуаціях, які можуть трапитися на підприємстві у будь-який час доби, і часу на отримання згоди профспілки може не бути. <i>Проаналізуйте справу та надайте правовий висновок із посиланням на чинне законодавство.</i></p>
Тема 4. Трудовий договір	Відвідування лекційного заняття; тестування; виконання навчальних завдань.	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види переведення на іншу роботу. 2. Переміщення на інше робоче місце. 3. Зміна істотних умов праці. <p><i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i></p> <p>1. Розв'язати ситуаційне завдання: Громадянин Петров влаштувався на роботу в проектний інститут на посаду архітектора з випробувальним строком три місяці. Через три місяці і 7 днів його було звільнено за п. 11 ст. 40 КЗпП України як такого, що не витримав випробування. <i>Чи відповідають дії адміністрації вимогам закону?</i></p> <p>2. Розв'язати ситуаційне завдання: Бухгалтер Кривенко працювала за безстроковим трудовим договором та подала 15 вересня заяву про звільнення за власним бажанням. 20 вересня Кривенко захворіла та перебувала на лікарняному три тижні. Коли 11 листопада вона вийшла на роботу, у відділі кадрів її повідомили про те, що вона звільнена 16 вересня за угодою сторін. <i>Надайте правову оцінку ситуації. Який порядок звільнення за власним бажанням та за угодою сторін.</i></p>
Тема 5. Правове	Обговорення	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
регулювання робочого часу та часу відпочинку	теоретичного практичного матеріалу практичному занятті; тестування; виконання навчальних завдань.	та на <ol style="list-style-type: none"> 1. Скорочений робочий час для окремих категорій працівників 2. Поняття чергування та порядок його застосування відповідно до вимог трудового права 3. Додаткові відпустки у зв'язку з навчанням 4. Творча відпустка: поняття, особливості та порядок надання 5. Соціальні відпустки. <p><i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розв'язати ситуаційне завдання: До юристконсульта підприємства звернувся інженер Косов з проханням роз'яснити йому, чи має право адміністрація підприємства зобов'язувати його приходити щодня на роботу за 30 хвилин до її початку. Окрім того, за словами Косова, він досить часто залишається виконувати роботу по завершенню робочого дня для усунення виробничих недоліків. Його також часто викликають на роботу у вихідні дні. На прохання про збільшення розміру заробітної плати, керівник відповів, що Косов працює на режимі ненормованого робочого часу, де додаткова оплата праці не передбачена. <i>Чи має місце в цьому випадку режим ненормованого робочого часу? Як визначити, чи належить Косов до категорії працівників, які працюють на режимі ненормованого робочого часу? Чи законні дії адміністрації?</i> 2. Розв'язати ситуаційне завдання: Інженер підприємства Петров залучався до роботи у вихідні дні відповідно до наказу директора. Від пропозиції взяти відгули за відпрацьовані дні інженер відмовився. Натомість просив оплатити роботу у вихідні дні в подвійному розмірі. Незважаючи на це керівник видав розпорядження про надання Петрову трьох додаткових вихідних днів. Інженер звернувся із заявою до комісії з трудових спорів. <i>Надайте правову оцінку ситуації. Яке рішення має прийняти КТС?</i>
Тема 6. Оплата праці	Відвідування лекційного заняття; тестування; виконання навчальних завдань.	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, структура і функції заробітної плати. 2. Тарифна система та її елементи. 3. Системи оплати праці. 4. Оплата праці при відхиленні від умов, передбачених тарифами. 5. Сфери регулювання заробітної плати. 6. Організація оплати праці на підприємстві. 7. Порядок виплати заробітної плати. Обмеження утримань із заробітної плати. <p><i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розв'язати ситуаційне завдання: За наказом директора підприємства бухгалтер Іванова протягом місяця займала посаду головного бухгалтера, який знаходився у відпустці. Фінансист Савельєва займала посаду провідного фінансиста, який перебував на лікарняному. <i>Який порядок оплати виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників?</i> 2. Розв'язати ситуаційне завдання: На підприємстві у зв'язку з перебоями в електропостачанні, виник простій тривалістю 6 годин. Робітники поцікавилися у бригадира про оплату роботи за цей день. Бригадир пояснив, що їм оплатять час фактичного виконання робіт, що складав 2 години. Частина робітників погодилася, а частина обрали представника для з'ясування питання у юристконсульта. <i>Проаналізуйте ситуацію та надайте висновок з посиланням на чинне законодавство.</i>
Тема 7. Трудова дисципліна. Дисциплінарна відповідальність працівників	Обговорення теоретичного практичного матеріалу практичному занятті;	та на <p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. 2. Поняття трудової дисципліни і методи її забезпечення. 3. Поняття, підстави і види дисциплінарної відповідальності за трудовим правом.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	тестування; виконання навчальних завдань.	<p>4. Дисциплінарне стягнення: порядок накладення, оскарження і зняття.</p> <p>5. Поняття, підстави, види заохочень і порядок їх застосування.</p> <p>6. Порядок застосування дисциплінарних стягнень.</p> <p>7. Додаткові заходи впливу на порушників трудової дисципліни та їх застосування.</p> <p><i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i></p> <p>1. Розв'язати ситуаційне завдання: 10 травня 2020 року Вахтер Марков був звільнений за п. 3 ст. 40 КЗпП України. Під час розгляду справи у суді, до якого звернувся Марков з позовом про поновлення на роботі було з'ясовано, що Марков дійсно порушував трудову дисципліну, за що йому було оголошено дві догани – 14 березня 2019 року та 5 березня 2020 року. Надавши на вимогу суду догани, представник роботодавця не зміг надати пояснювальні записки вахтера з приводу порушення ним трудової дисципліни. <i>Яке рішення має винести суд? Який порядок звільнення за п. 3 ст. 40 КЗпП України?</i></p>
Тема 8. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору	Відвідування лекційного заняття; тестування; виконання навчальних завдань.	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1. Поняття і загальна характеристика матеріальної відповідальності, її відмінність від цивільно-правової відповідальності.</p> <p>2. Підстава та умови матеріальної відповідальності за трудовим правом.</p> <p>3. Види матеріальної відповідальності працівників.</p> <p>4. Підстава, умови і види матеріальної відповідальності підприємства, установи, організації за шкоду, заподіяну працівникові.</p> <p>5. Колективна (бригадна) матеріальна відповідальність.</p> <p><i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i></p> <p>1. Розв'язати ситуаційне завдання: Токар Сліпцов через недбалість зламав верстат з програмним управлінням, завдавши підприємству збитків у сумі 20 000 грн, із яких 15600 – вартість ремонту, 4400 – вартість простою верстата. Розмір заробітної плати токаря – 14 000 грн. Роботодавець подав позов до суду про відшкодування працівником повної матеріальної відповідальності. <i>Яке рішення має винести суд? У якому розмірі повинен відшкодувати завдані збитки токар за умови, що з ним був укладений договір про повну матеріальну відповідальність?</i></p> <p>2. Розв'язати ситуаційне завдання: При укладенні трудового договору із лаборантом Кунцовим, окремим пунктом договору була передбачена повна матеріальна відповідальність працівника. Через деякий час через недбалість лаборанта був зіпсований прилад вартістю 21 000 грн. Розмір заробітної плати лаборанта – 5600 грн. <i>У якому розмірі повинен нести матеріальну відповідальність Кунцов? Чи достатньо зазначення в договорі обов'язку працівника про повну індивідуальну матеріальну відповідальність для того, щоб стягнути заподіяні збитки у повному розмірі? Обґрунтуйте відповідь із посиланням на чинне законодавство та судову практику.</i></p>
Тема 9. Охорона праці. Нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю та про охорону праці	Тестування; виконання навчальних завдань.	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1. Спеціальні правила охорони праці на важких, небезпечних і шкідливих роботах</p> <p>2. Охорона праці жінок, молоді та осіб зі зниженою працездатністю</p> <p>3. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій, пов'язаних з виробництвом.</p> <p><i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i></p> <p>1. Розв'язати ситуаційне завдання: Проаналізувати нормативні приписи Європейської соціальної хартії (переглянутої) 1996 року, Директиви № 89/391 / ЄЕС РАДИ про введення заходів, що сприяють поліпшенню безпеки і гігієни праці працівників на виробництві, Закону України «Про охорону праці» та підготувати</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		повідомлення на тему: «Ризик-орієнтований підхід у сфері праці: європейські стандарти та національне законодавство». 2. Змодельовати ситуацію та підготувати проект звернення фізичної особи, стосовно якої порушено правила оформлення трудових відносин, до Державної служби України з питань праці.
Тема 10. Трудові спори	Обговорення теоретичного практичного матеріалу практичному занятті; тестування; виконання навчальних завдань.	та на <i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1. Поняття, предмет та класифікація трудових спорів 2. Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів 3. Поняття та види колективних трудових спорів 4. Порядок розгляду колективних трудових спорів примирними органами. 5. Виконання судових рішень у трудових спорах. Порядок поновлення працівника на роботі. 6. Національна служба посередництва і примирення: функції, повноваження. 7. Правовий статус незалежного посередника. 8. Право на страйк і його реалізація. Правові наслідки законного і незаконного страйку. <i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i> 1. Розв'язати ситуаційне завдання: Слюсар Рибачук подав заяву в комісію з трудових спорів (КТС), у якій висловлював свою незгоду йти третій рік поспіль у відпустку в листопаді згідно з графіком відпусток, так як планує влітку поїхати з дітьми на відпочинок до моря. <i>Вирішіть спір. Чи вправі КТС розглядати такі спори? У чому полягає принцип вибору органу для вирішення трудових спорів?</i> 2. Звернутися до офіційного веб-сайту Національної служби посередництва та примирення та підготувати повідомлення про результати діяльності НСПП щодо сприяння у врегулюванні трудових спорів (конфліктів).
Модуль 2. Господарське право		
Тема 11. Загальна характеристика господарського права та господарського законодавства	Відвідування лекційного заняття; тестування; виконання навчальних завдань.	та на <i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1. Господарське право і законодавство. 2. Предмет, метод і система господарського права. 3. Господарська діяльність. 4. Господарські правовідносини: поняття, види, зміст. 5. Господарсько-правові норми: поняття, види, особливості. 6. Система джерел господарського законодавства. 7. Проблеми практичного застосування господарського законодавства та напрями його розвитку. 8. Право на підприємницьку діяльність та його обмеження за законодавством України. <i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i> 1. Письмово охарактеризувати особливості, які притаманні джерелам (формам) господарського права на відміну від джерел (форм) інших галузей права, зокрема, цивільного та адміністративного. 2. Розв'язати ситуаційне завдання: Спільне українсько-польське підприємство «Укрпол», зареєстроване в місті Ужгород, уклало договір поставки комплектуючих частин до пральних машин з словацьким дочірнім підприємством, зареєстрованим у місті Луцьк. При укладенні договору виникло питання, яким законодавством потрібно керуватися у цій ситуації (українським, польським чи словацьким)? <i>Надайте правову оцінку ситуації.</i>
Тема 12. Державне регулювання господарської діяльності. Законодавство про захист економічної конкуренції	Обговорення теоретичного практичного матеріалу практичному занятті; тестування; виконання	та на <i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1. Основні форми і методи державного керівництва економікою. 2. Засоби державного регулювання господарської діяльності. 3. Правове регулювання господарської діяльності: типи, способи, механізм. 4. Поняття економічної конкуренції. Правові засади здійснення економічної конкуренції. 5. Поняття недобросовісної конкуренції та форм її вияву у сфері

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	навчальних завдань.	<p>господарювання.</p> <p>6. Економічна політика держави та її основні напрямки.</p> <p>7. Державне регулювання, підтримка і стимулювання підприємництва.</p> <p>8. Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання.</p> <p>9. Монопольне (домінуюче) становище суб'єктів господарювання та зловживання ним.</p> <p><i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i></p> <p>1. Розв'язати ситуаційне завдання: До органу державної реєстрації надійшла заява із доданим комплектом необхідних документів про реєстрацію товариства з обмеженою відповідальністю, яке мало намір провадити видавничу діяльність та реалізовувати літературу. Орган державної реєстрації відмовив заявнику з тих мотивів, що у місті уже є кілька суб'єктів підприємницької діяльності, які займаються видавничою справою.</p> <p><i>Надайте правову оцінку ситуації із посиланнями на чинне законодавство.</i></p> <p>2. Відповідно до статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» оберіть один із видів господарської діяльності, заняття яким потребує отримання ліцензії, та звернувшись до відповідних Ліцензійних умов, письмово опишіть алгоритм дій для отримання ліцензії.</p>
<p>Тема 13. Правовий статус суб'єктів господарювання. Захист прав та законних інтересів суб'єктів господарських правовідносин</p>	<p>Відвідування лекційного заняття; тестування; виконання навчальних завдань.</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1. Установчі документи юридичних осіб – суб'єктів господарської діяльності: зміст і порядок створення та затвердження.</p> <p>2. Адміністративно-правовий захист суб'єктів господарювання.</p> <p>3. Досудове врегулювання господарських спорів. Претензійна робота.</p> <p>4. Третейський суд. Розгляд господарських спорів третейським судом.</p> <p>5. Правова природа міжнародного комерційного арбітражу.</p> <p><i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i></p> <p>1. Розв'язати ситуаційне завдання: Учасники товариства з обмеженою відповідальністю «Мрія» вирішили відкрити у ряді міст структурні підрозділи. Одні з них були залановані як віддалені офіси, що мали представницькі функції, а інші повинні були виконувати функції ТОВ. <i>Якими можуть бути структурні підрозділи? Чим відрізняється філіал від представництва?</i></p> <p>2. Розв'язати ситуаційне завдання: Громадянин Петренко, маючи намір займатися підприємницькою діяльністю у статусі фізичної особи-підприємця та відкрити страхову компанію, подав заяву до органу державної реєстрації (центр надання адміністративних послуг Полтавської районної державної адміністрації). Реєструючий орган відмовив, порадивши зайнятися іншим видом підприємницької діяльності. <i>Надайте правову оцінку ситуації із посиланнями на чинне законодавство. Які обмеження щодо заняття підприємницькою діяльністю встановлено законодавством для фізичних осіб?</i></p>
<p>Тема 14. Правове регулювання відносин власності у сфері господарювання</p>	<p>Обговорення теоретичного та практичного матеріалу практичному занятті; тестування; виконання навчальних завдань.</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1. Право власності в економіці України: поняття та форми (види). Особливості правомочностей власників – суб'єктів господарювання.</p> <p>2. Правові титули майна суб'єктів господарювання. Узуфрукт.</p> <p>3. Об'єкти права власності суб'єктів господарювання (склад і порядок формування).</p> <p>4. Особливості правового режиму використання природних ресурсів у сфері господарювання.</p> <p>5. Особливості правового режиму використання у сфері господарювання прав інтелектуальної власності.</p> <p>6. Поняття та загальні засади здійснення корпоративних прав.</p> <p>7. Правовий режим цінних паперів у господарській діяльності.</p> <p><i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i></p> <p>1. Скласти структурно-логічну схему, відобразивши в ній особливості приватизації різних об'єктів державної власності.</p> <p>2. Розв'язати ситуаційне завдання: Товариство з обмеженою відповідальністю «Урожай» закупило у фермерського господарства «Овочі та фрукти» три тони посадкової картоплі, повністю розрахувавшись за товар. Через те, що картоплю</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>закупляли у грудні, ТОВ «Урожай» домовилося залишити куплений товар у підвальному приміщенні фермерського господарства до весни з тим, щоб не зіпсувати посадковий матеріал під час його транспортування взимку. Так склалося, що весною через несприятливі кліматичні умови (паводок) підвальні приміщення були затоплені і картопля стала непридатною для використання. ТОВ «Урожай» вимагало або повернути гроші, або надати таку ж кількість картоплі того ж сорту. Фермерське господарство відмовилось від таких пропозицій з тих міркувань, що картоплю вони продали і вона була у них залишена лише на збереження і тому ризик зіпсуття товару повинен нести покупець. <i>Надайте правову оцінку ситуації із посиланнями на чинне законодавство.</i></p>
<p>Тема 15. Зобов'язальні відносини господарській діяльності</p>	<p>Відвідування лекційного заняття; тестування; виконання навчальних завдань.</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Господарські зобов'язання: поняття, ознаки, підстави виникнення. 2. Види господарських зобов'язань. 3. Принципи та умови виконання господарських зобов'язань, підстави їх припинення. 4. Поняття, ознаки та види господарського договору. 5. Конкурсні способи укладання господарських договорів. Тендерні процедури. 6. Особливості укладення договорів на біржі, ярмарку, відкритих торгах. 7. Загальні умови припинення господарських зобов'язань. Припинення господарських зобов'язань. 8. Визнання господарських договорів недійсними та неукладеними: підстави та правові наслідки. <p><i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти порівняльну таблицю підстав припинення господарських договорів, розірвання господарських договорів та визнання господарських договорів недійсними. 2. Розв'язати ситуаційне завдання: Товариство з обмеженою відповідальністю «Глобус» подало позов до господарського суду про стягнення штрафних санкцій із приватного підприємства «Меркурій» за невиконання зобов'язань за договором поставки. Відповідач заперечував з посиланням на те, що договір не був укладений, так як відсутній оригінал такого договору. А переписка сторін, яка мала місце, може свідчити виключно лише про наміри сторін. Судом було встановлено, що угода між позивачем та відповідачем була досягнута шляхом обміну факсимільними копіями договору, які були підписані керівниками кожної зі сторін. Договір поставки у вигляді окремого документа був відсутнім. <i>Яке рішення має винести суд? Обґрунтуйте відповідь із посиланням на чинне законодавство.</i>
<p>Тема 16. Відповідальність суб'єктів господарювання</p>	<p>Обговорення теоретичного практичного матеріалу практичному занятті; тестування; виконання навчальних завдань.</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відшкодування збитків як вид господарсько-правової відповідальності. 2. Неустойка, її форми та види. 3. Оперативно-господарські санкції в господарських відносинах (засоби самозахисту). 4. Адміністративно-господарські санкції. 5. Загальні положення про адміністративну та кримінальну відповідальність суб'єктів господарювання. <p><i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розв'язати ситуаційне завдання: Два підприємці уклали між собою договір про спільне будівництво гаражу для транспортних засобів. У договорі сторони вказали технічні характеристики об'єкту будівництва, визначили обов'язки сторін стосовно укладення договору з підрядником, порядок оплати робіт підрядника, порядок прийняття у підрядника об'єкту будівництва та порядок його спільного використання підприємцями під час провадження діяльності з надання послуг транспортних перевезень. Стосовно відповідальності сторін у договорі конкретних санкцій не було передбачено, утім містилася вказівка на відповідальність згідно чинного законодавства. <i>Чи можуть бути у випадку порушень підприємцями умов договору застосовані санкції? Якщо так, то які саме? Які санкції, на вашу думку, доцільно було б зазначити у</i>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>такому договорі? Обґрунтуйте відповідь із посиланням на чинне законодавство.</p> <p>2. Розв'язати ситуаційне завдання: Комунальне підприємство «Транс-сервіс» уклало з виробничим кооперативом «Будівельник» договір підяду на проведення ремонтних робіт складських приміщень за кошти, виділені із місцевого бюджету. Відповідно до умов договору замовник зобов'язувався забезпечити безперервність фінансування робіт. Однак через п'ять місяців платежі були затримані на місяць через несвочасність надходження коштів з місцевого бюджету? Які санкції можуть бути застосовані за порушення умов договору? Яким чином повинен діяти замовник з тим, щоб компенсувати застосовані до нього санкції? Обґрунтуйте відповідь із посиланням на чинне законодавство.</p>
<p>Тема 17. Правове регулювання відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом</p>	<p>Відвідування лекційного заняття; тестування; виконання навчальних завдань.</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та соціально-економічне призначення банкрутства. Ознаки банкрутства, його підстави. 2. Державна політика з питань банкрутства. 3. Учасники провадження у справі про банкрутство. 4. Порядок провадження у справі про банкрутство. 5. Заходи запобігання банкрутству суб'єктів підприємництва. 6. Розпорядження майном боржника як судова процедура у справі про банкрутство. 7. Санація як судова процедура, спрямована на відновлення платоспроможності боржника. 8. Правові наслідки визнання боржника банкрутом. Ліквідаційна процедура. <p><i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювавши нормативні приписи Кодексу України з процедур банкрутства скласти структурно-логічну схему «Судові процедури, які застосовуються щодо боржника-юридичної особи та щодо боржника-фізичної особи», у якій відобразити послідовність, зміст та порядок застосування судових процедур. 2. Опрацювавши нормативні приписи Кодексу України з процедур банкрутства скласти порівняльну таблицю «Санація боржника до відкриття провадження у справі та санація як судова процедура».
<p>Тема 18. Правове регулювання господарсько-торгівельної та фінансової діяльності</p>	<p>Обговорення теоретичного практичного матеріалу практичному занятті; тестування; виконання навчальних завдань.</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і види господарсько-торгівельної діяльності. Матеріально-технічне постачання і збут. 2. Договір купівлі-продажу, його види. Договір поставки. 3. Правове регулювання біржової торгівлі. <p><i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i></p> <p>1. Розв'язати ситуаційне завдання: Між фермерським господарством та молокозаводом був укладений договір поставки молока, яке фермер зобов'язувався постачати один раз на два дні. Однак фермер став постачати молоко із затримкою, що призвело до ускладнення виробничого процесу на молокозаводі. Якими можуть бути правові наслідки для фермера за порушення умов договору поставки? Обґрунтуйте відповідь із посиланням на чинне законодавство.</p> <p>2. Розв'язати ситуаційне завдання: Виробничий кооператив «Будівельник» придбав у ТОВ «Збут-сервіс» за договором поставки 5 тон цегли із розстрочкою оплати. У зв'язку з фінансовими труднощами кооператив не зміг повністю розрахуватися за отриману цеглу та запропонував ТОВ забрати частину неоплаченого товару. ТОВ відмовилося від такої пропозиції та вимагало виконати умови договору в повному розмірі. Якими будуть наслідки для виробничого кооперативу за невиконання умов договору поставки?</p>
<p>Тема 19. Правове регулювання якості.</p>	<p>Обговорення теоретичного та</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цивільно-правовий договір купівлі-продажу та його види. Права

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Захист прав споживачів	практичного матеріалу на практичному занятті; тестування; виконання навчальних завдань.	<p>споживачів, що виникають з договору купівлі-продажу.</p> <p>2. Загальна характеристика гарантійних та інших термінів.</p> <p>3. Правовий статус органів виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів.</p> <p><i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i></p> <p>1. Розв'язати ситуаційне завдання: Під час прийому товару (взуття), що відбувалося згідно договору поставки, укладеного між ТОВ «Черевички» і ТОВ «Універсал», були виявлені недоліки товару (у деяких парах взуття були відсутні елементи фурнітури). <i>Які вимоги може висунути у даному випадку покупець до постачальника? Обґрунтуйте відповідь із посиланням на чинне законодавство.</i></p> <p>2. Розв'язати ситуаційне завдання: Громадянин Співак придбав у магазині ТОВ «Універсал» телевізор. Через тиждень телевізор перестав працювати. Співак звернувся до магазину з вимогою замінити телевізор або ж повернути гроші. Проте у магазині йому відмовили, пославшись на те, що вони лише реалізують товар, але не є його виробниками і тому за якість товару відповідальності не несуть та порадили звертатися безпосередньо до виробника. <i>Надайте правову оцінку ситуації. Які варіанти вирішення проблеми ви можете запропонувати? Обґрунтуйте відповідь із посиланням на чинне законодавство.</i></p>
Тема 20. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Правовий режим іноземного інвестування. Спеціальні режими господарювання	Тестування; виконання навчальних завдань.	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, ознаки та види зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. 2. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності, її принципи та режими. Ліцензування, квотування зовнішньоекономічних операцій. 3. Захист прав і законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. 4. ІНКОТЕРМС. 5. Поняття інвестиційної діяльності. Джерела правового регулювання інвестування. 6. Особливості правового регулювання господарювання у спеціальних економічних зонах. 7. Правовий режим концесійної діяльності. 8. Інші види спеціальних режимів господарювання: виключна (морська) економічна зона, прикордонний режим господарської діяльності, правовий режим господарської діяльності в охоронних зонах, галузеві режими господарювання. <p><i>Скласти термінологічний словник до теми.</i> <i>Виконати практичні завдання у силабусі (або дистанційному курсі).</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювавши рекомендовані джерела інформації підготувати структурно-логічну схему «Гарантії захисту прав інвесторів». 2. Опрацювавши рекомендовані джерела інформації підготувати письмову доповідь на тему «Світовий досвід правового забезпечення діяльності вільних економічних зон».

Інформаційні джерела

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30 (23.07.1996). Ст. 141.
2. Кодекс законів про працю України: Затверджений Законом УРСР від 10 грудня 1971 р.. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1971. Додат. до № 50. Ст. 375.
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. *Офіційний вісник України*. 2003. № 11. Ст. 461.
4. Венедіктов С. В. Трудове право України: підручник / С. В. Венедіктов; Ін-т права Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка, Навч.-наук. ін-т права. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : ДІА, 2024. 227 с.
5. Господарське право (Загальна частина) : підручник. За ред. В. С. Щербини, В. В. Резнікової. Київ : Видавництво Ліра-К. 2023. 588 с.
6. Господарське право : підручник / О. П. Подцерковний, В. Г. Олюха, О. О. Квасніцька [та ін.] ; за ред. О. П. Подцерковного. 4-ге вид., доп. і перероб. Одеса: Фенікс, 2024. 584 с.
7. Деревянко Б. В. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки) : навчальний посібник. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 314 с.

8. Іващенко В. П. Трудове право [Текст] : навч. посіб. для студентів спец. 073 – менеджмент / [В. П. Іващенко, І. М. Фріман, Є. М. Фріман] ; Нац. металург. акад. України. Дніпро : Акцент ПП, 2019. 313 с.
9. Мілаш В. С. Господарське право : навч. посіб. для підгот. до іспитів / В. С. Мілаш. 7-ме вид., змін. Харків : Право, 2021. 402 с.
10. Мілаш В. С. Господарське право [Текст] : навч. посіб. для підгот. до іспитів / В. С. Мілаш. 5-е вид., змін. Харків : Право, 2018. 336 с.
11. Скільська М. І. Господарське право України [Текст] : підручник / [Скільська М. І., Сарана С. В., Терещенко О. А.] ; за заг. ред. Терещенка А. Л. ; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». Київ : Університет «Україна», 2021. 338 с.
12. Трудове право України [Текст] : підручник / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Центр проблем імплементації європ. соц. права, Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.», Нац. ун-т «Остроз. акад.» ; [Іншин М. І. та ін.] ; за заг. ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка. 2-ге вид., стер. Київ : Юрінком Інтер : Буква Закону, 2018. 593 с.
13. Трудове право України [Текст] : академ. курс : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Пилипенко П. Д. та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф. П. Д. Пилипенка ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – 5-те вид., переробл. та допов. Київ : Ін Юре, 2014. 548 с.
14. Трудове право [Текст] : підручник / [О. М. Ярошенко та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України О. М. Ярошенка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2019. 541 с.
15. Чайковська В. В. Господарське право [Текст] : підручник / В. В. Чайковська ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Одеса : Фенікс, 2018. 366 с.
16. Чернега В. М. Трудове право (національне, міжнародне, зарубіжне, порівняльне) та правові форми врегулювання трудових спорів [Текст] : підручник / Віталій Чернега; Хмельниц. ун-т упр. та права ім. Леоніда Юзькова. Київ : Ліра-К, 2025. 567 с.
17. Щербина В. І. Трудове право України [Текст] : підручник / [В. І. Щербина, А. М. Соцький] ; Міжнар. гуманітар. ун-т. Чернівці : Технодрук, 2021. 551 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Право (Трудове право. Господарське право) : завдання для аудиторного тестування студентів заочної форми навчання / Г. В. Терела [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://10.0.0.34/>
- Право (Трудове право. Господарське право): Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 051 «Економіка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://el.puet.edu.ua/course/view.php?id=29>

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- **Політика оцінювання здобувачів вищої освіти:** шкала та критерії оцінювання наведені у цьому силабусі, робочій програмі навчальної дисципліни та університетському «[Положенні про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти](#)». Додатково із загальною інформацією щодо оцінювання Ви можете ознайомитися у «[Положенні про організацію освітнього процесу](#)». Здобувачам слід враховувати, що значна кількість балів може бути отримана лише внаслідок роботи на семінарських заняттях, виконання практичних завдань, що накладає відповідні зобов'язання щодо систематичного відвідування таких занять або необхідність проактивної позиції здобувача щодо їх відпрацювання та виконання практичних завдань. Це пов'язано з тим, що сформованість результатів навчання на високому рівні можливо перевірити лише у ході практичної діяльності, застосування знань на практиці. Традиційні форми масового оцінювання (тестування, прості письмові роботи) здебільшого дають можливість перевірити лише знання. Слід враховувати, що бали, які можуть бути отримані за роботу на семінарських заняттях зазвичай не можна отримати шляхом підміни іншими (простішими) видами роботи для отримання високої оцінки.
- **Політика щодо термінів виконання та перескладання:** завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, можуть бути оцінені на нижчу оцінку (50-75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності, залежно від ступеня ризику несамостійного виконання, пов'язаного з простроченням). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, індивідуальний графік тощо).
- **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є необхідним. При цьому відвідування лекційних занять розглядається швидше як право здобувача, у той час як відвідування семінарських/практичних занять є обов'язком та безпосередньо впливає на оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем. За умови працевлаштування за фахом можливе оформлення індивідуального графіка, що передбачає обов'язкове систематичне (не кумулятивно наприкінці семестру) відпрацювання пропущених семінарських/практичних занять у формах, погоджених з викладачем (співбесіда в режимі відеоконференції, виконання та особистий захист практичних завдань, тестування тощо).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** студенти мають свідомо дотримуватися «[Положення про академічну доброчесність](#)», «[Кодексу честі студента](#)», а при виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань (наприклад, наукові роботи, тези для виступу на конференціях, статті) також «[Положення про запобігання випадків академічного плагіату](#)». Списування та інші форми недоброчесної поведінки під час виконання поточних модульних робіт, тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів, інструментів ШІ). Мобільні пристрої

- дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика визнання результатів навчання визначена такими документами: «[Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти](#)»; «[Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти](#)»; «[Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти](#)»; додатково рекомендовано ознайомитися з [інфографікою](#) (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта).
 - Політика вирішення конфліктних ситуацій: «[Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій](#)»; «[Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену](#)». У разі, якщо владнати конфліктну ситуацію не вдалося (або за власним бажанням) – Ви можете звернутися до [уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції](#).
 - Політика підтримки учасників освітнього процесу: у разі потреби Ви можете в будь-який момент звернутися за підтримкою. Для цього в ПУЕТ функціонують такі підрозділи: [Психологічна служба](#); [Студентський омбудсмен \(Уповноважений з прав студентів\) ПУЕТ](#).
 - Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «[Безпека життєдіяльності](#)».

ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни, розраховується через поточне оцінювання

Таблиця оцінювання для здобувачів денної форми навчання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-10): обговорення теоретичного питання на практичних заняттях (7,5 балів); тестування (9 балів); виконання навчальних завдань, передбачених планом самостійної роботи (13,5 балів); поточна модульна робота (20 балів)	50
Модуль 2 (теми 11-20): обговорення теоретичного питання на практичних заняттях (7,5 балів); тестування (9 балів); виконання навчальних завдань, передбачених планом самостійної роботи (13,5 балів); поточна модульна робота (20 балів)	50
ПМК (залік)	–
Разом	100

Таблиця оцінювання для здобувачів заочної форми навчання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-10): обговорення теоретичного питання на практичних заняттях (1,5 бала); тестування (11 балів); виконання навчальних завдань, передбачених планом самостійної роботи (17,5 балів); поточна модульна робота (20 балів)	50
Модуль 2 (теми 11-20): обговорення теоретичного питання на практичних заняттях (3 балів); тестування (11 балів); виконання навчальних завдань, передбачених планом самостійної роботи (13,5 балів); поточна модульна робота (20 балів)	50
ПМК (залік)	–
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни